

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

4. Astutia à simplicitate superatur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45653

Iob. 5. 13.
1. Cor. 3. 19.

giosi parui pendens, & cum sarcasmo eleuans, video te famelicum, inquit, Pater, igitur prius prande, & tum responsum accipe. Profuit & hic, simplicem fuisse, vt iniquus depeculator *in astina sua comprehenderetur*. Condixit. Mansit. Hora prandij iubetur accumbere; apponuntur consueta carniū fercula; nulla hospitis carne alioqui abstinentis habita ratione, immo in muscipulā, qua non conuiua, sed conuiuator caperetur. Haud immemor erat Monachus aut regulæ, aut consuetudinis suæ; sed obedientia simplicissimo homini, & præceptum Abbatis præcipue ante oculos versabatur. Itaque cum carnes appositas, de monasterij sui pecoribus esse, haud ambigeret, intrepidè eas, non tantum ad satietatem, sed etiam, supra naturæ appetentiam, contruncare institit, idque, non vt se, sed vt Superioris mandatum impleret. Sedebat, cum vxore sua, Nobilis, in diuersa mensæ parte, identidem tuburcinantem & obseruans, & admirans, temerèque secum cogitans, ita Religiosos, cum foras prodeunt, libertate in peccatum abuti, è claustris sui cauea emissos. Absoluto prandio, remotisque mensis, Monachum ab arbitris seductum eiusmodi fermone aggressus est. Dic mihi, bone vir, *Solèrne Conuentus vester manducare carnem?* Nequaquam, ait Monachus. Addit Nobilis: *Quid, cum exeunt?* Neq; domi, neq; foris carnibus vescuntur, inquit Monachus. Ratus Nobilis, se eum in nassam compulsū tenere: Curigitur, tu, hodie, inquit, Milo mihi factus bouem propemodum solus integrum, in mensa mea deuorauisti? Dixit hæc vocaliùs, vt ceteri quoq; audire ac ridere possent. Verum alia consilia Dei fuère. Voluit enim *tyrannum* (sic author vocat bonorum Ecclesiasticorum inuasores) innocentissimi viri, simplicitate erudire; non titillare ad cachinnos.

IV.

Audi, quid simplicitas versutiæ responderit. *Cum Abbas meus, inquit, huc me mitteret, præcepit mihi, vt quidquid ex pecoribus rehabere possem, accipere non recusarem, & quia mihi constabat, carnes appositas fuisse monasterij mei; item quia timui, nil amplius mihi fore restituendum, nisi quantum dentibus capere possem; comedi, propter obedientiam, ne omnino vacuus redirem.* Superauit tam sincera simplicitas omnes eloquentiæ profanæ artes & colores. Nam, quia *Deus non projiciet simplicem, nec porriget manum malignis*, ea vis, fuit responsi, vt adamantinum Nobilis pectus penetrârît. Illico enim dicti candore, immo S. Spiritu per os Monachi loquente,

commo-

Iob. 8. 20.

commotus, præstolari tantisper eum iussit, donec rem ad vxorem referret; sine cuius utriusque nutu ac tribunali nihil audebat facere. Vxori igitur, recensitâ senis responsione, dixit: Tantæ virum innocentia ac simplicitatis repulsam pati, indignum est, & periculosum. Quippe præsentem Dei vindictam metuo, si hunc offendo. Idem censuit & vxor, viro, admiserandum, procliuior. Ergo ad senem reuersus hac oratione usus est. Venerande senex, optime Dei serue, vicisti, non Tullium eloquentem, sed Paulum simplicem imitatus. Si vi egisses, si disertis verbis, si compositis ad persuadendum figuris, si tropis me aggressus esses, lapis fuisset. Usus obedientia, vsus sinceritate me totum emolliisti. Vidi enim te hominem esse misericordia dignum. Itaque Monasterio tuo & abacta pecora, quæ supersunt, restituum, & quidquid unquam damni intuli, quâ licuerit, in integrum sarciam; neque posthac quidquam turbæ in vos mouebo. Ex eâ igitur horâ, non solum bona sua, sed etiam constantem cœnobia pacem ac quietem habuere.

Duo mihi hinc sumo documenta. Primum, sicut paterfamilias eadem clauis aperit clausa, & aperta claudit, ita eodem opere laxare aliquando Deum secularibus frænum, in Religiosorum prouentus aliâque bona grassantibus; ut, dum inuasores rapiendo currunt in Infernum, Religiosi tolerando cœlum promerantur, & in Domino ponere spem suam assuescant, solenturque se illo cantu: *Quoniam non in finem obliuio erit pauperis; patientia pauperum non peribit in finem.* Succurrit tandem cœlestis Pater, per illos ipsos etiam, qui presserunt, dummodo non Megarensium, sed veris lachrymis calamitas ploretur, nec pro Parni scaphula, quod dicitur, bellum instituatur. Alterum documentum est, magnam esse cœli potentiam, quæ per simplices æquè nouit iuuare, ac per prudentes. Allegoria vetus est, *Ne puero gladium commiseris*, quo docetur, imperitis ac fatuis non mandandam esse rerum magnarum potestatem. Hæc proba est monitio, si viribus humanis negotium geratur. Deo autem perinde est, etiam *ex ore infantium & lactentium potest perficere laudem.* Et sæpe per hos facit, quod non facit per disertos. Per paruos, cum magna gerit, tantò plus illi tribuendum est, quantò minùs illis, per quos gerit. Sic testatur Marcellinus Comes, & per adolescentem, cui Rex Hunericus iusserat linguam excindi, fidem Christi

V.

psal. 9. 19.

psal. 8. 3.

Vide Baro-
nium. to. 6.
Anno 484.